

kreeg ik ten antwoord: „jongen, ga niet in stoom, dan „wordt je een wild beest, net als...” (volgde de naam van een pionier op stoomgebied).

Reizen was een zeldzaamheid; verlangde men 's zomers naar buitenlucht, dan koos men een verblijf met tuin aan Schie- of Wafellaan (een gewoonte thans nog slechts door één medeburger in eere gehouden).

Men leefde vriendschappelijk in kleinen kring, ging weinig om met vreemden en miste den ruimen blik, die vooral in een handelsstad zoo noodig is.

De regeering was de getrouwe afspiegeling van de burgerij. Terwijl wij thans 48000 kiezers tellen en men dat nog niet genoeg vindt, waren er in 1856:

voor de 2 <sup>e</sup> Kamer	1847,
voor den Raad	2965.

De raad bestond uit 37 leden, achtenswaardige, deftige mannen, „insignes gravitate viri”, voor verreweg het grootste gedeelte steunpilaren van de beurs, die de geldmiddelen der stad uitmuntend bestierden: zuinigheid was hun hoofd-deugd en opmerkelijk is het, dat bij behandeling van voorstellen van B. en W. telkens uit den boezem van den raad stemmen tot bezuiniging opgingen.

Het geheele budget was f 1.116.000; voor de kosten „van het onderwijs en ter bevordering van kunsten en „wetenschappen” vindt men f 43000 en voor „rente en „aflossing van geldleeningen en opeischbare schulden” f 24000 in de begrooting uitgetrokken.

De belastingen waren laag; toch schijnt de lust om te betalen evenmin als nu groot te zijn geweest, want toen van een hoofdelijken omslag, dien men op 2 ton had geraamd, slechts f 120000 binnen kwam, schreven B. en W. dat toe aan de omstandigheid, „dat de belastingschuldigen „zich verdiepten in cijfers wat voor ieder hunner het voor- „deeligst was”.